Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	71 F1
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2023/7563	2.10.2023

Viite
U 27/2023 vp

Yhteyshenkilö
Osastolakimies Sofia Higson

Sara Kuitunen
Valiokuntakanslian sihteeri
Sara.kuitunen@eduskunta.fi

Asia

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta ja siihen liittyvistä asetus- ja direktiivimuutosehdotuksista

Tausta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on antanut maakunnan hallitukselle mahdollisuuden lausunnon antamiseen ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin tullikoodeksin ja Euroopan unionin tulliviranomaisen perustamisesta. Maakunnan hallitus antoi 22.6.2023 kannanoton komission ehdotuksesta unionin tullireformiksi.

Lainsäädäntövalta

Ehdotuksia koskeva lainsäädäntövalta kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 27 §:n mukaan valtakunnan toimivaltaan. Maakunnan hallituksella on itsehallintolain 59 a §:n mukaan oikeus osallistua valtioneuvoston piirissä Euroopan unionissa tehtäviä päätöksiä edeltävään Suomen kannanottojen valmisteluun, jos asialla on erityistä merkitystä maakunnalle. Tullikoodeksin uudistuksella on erityistä merkitystä maakunnalle, koska Ahvenanmaa on erityinen veroalue.

Maakunnan hallituksen näkemykset

Ahvenanmaan kannalta on myös hyvin tärkeää, että uusi tullilainsäädäntö turvaa Ahvenanmaan verorajamenettelyiden sujuvuuden. Ahvenanmaan maakunnan hallitus yhtyy siis valtioneuvoston kantaan. Maakunnan hallitus katsoo lisäksi, että verorajamenettelyiden sujuvuuden tulisi kuulua valtioneuvoston painopistealueisiin tullireformia koskevan ehdotuksen jatkovalmistelussa.

Maakunnan hallitus toteaa myös, että yksinkertaistetut tullimuodollisuudet ovat edellytyksenä sille, että tavaravirrat Ahvenanmaan ja sen lähialueen välillä voivat jatkua. Vaarana on, että raskaista tullimuodollisuuksista ja kriteereistä olisi haittaa Ahvenanmaan elinkeinoelämälle, joka

koostuu pääosin pienistä elinkeinonharjoittajista. Koska kyseinen kauppa koskee unionitavaroita, asianmukaiset yksinkertaistukset ovat perusteltuja.[1] Ottaen huomioon Ahvenanmaan pienuus ja se, että kyseessä on unionitavaroiden kauppa, maakunnan hallitukselle on tärkeää, että käsiteltävänä oleva uudistus mahdollistaa nykyisten yksinkertaistusten jatkumisen erityisten veroalueiden kanssa käytävässä kaupassa.

Komission delegoidusta säädösvallasta säädetään unionin tullikoodeksia koskevan ehdotuksen 4 artiklassa. Maakunnan hallitus toteaa, että komissiolle ehdotetaan annettavaksi valta määritellä sellaiset tullilainsäädännön säännökset, joita sovelletaan 1 (4) artiklassa tarkoitettuun unionitavaroiden kauppaan. Ilmaus ”[tullilainsäädännön] yksinkertaistaminen” on poistettu ehdotuksesta eikä 4 artiklassa ole mitään sitä vastaavaa muotoilua. Maakunnan hallitus katsoo, että poisjättämisen merkitys ja sen tulkinta on selvitettävä. Lisäksi on varmistettava, että komission delegoitu säädösvalta kattaa mahdolliset yksinkertaistukset.

Ehdotettu 4 artikla ja delegoidut säädökset, joita komissio sen perusteella jatkossa ehdottaa, muodostavat perustan erityisten veroalueiden kohtelulle kansallisessa lainsäädännössä. Sen takia maakunnan hallitus katsoo, että on välttämätöntä, että valtiovarainministeriö ja maakunnan hallitus tekevät yhteistyötä varmistaakseen, että erityisiä veroalueita koskevasta sääntelystä tulee sujuva ja helppokäyttöinen kokonaisuus.

Maakunnan hallitus toteaa lisäksi, että tullikoodeksin johdanto-osa on muuttunut siten, että kirjaus siitä, että soveltuvien tullimuodollisuuksien yksinkertaistusten käyttöönotto on perusteltua erityisten veroalueiden kanssa käytävässä kaupassa, on jätetty pois. Johdanto-osa ei ole oikeudellisesti sitova, mutta koska se kuvastaa komission tarkoitusta, olisi olennaista, että uuden tullikoodeksin jatkovalmistelussa selvitettäisiin, miksi nykyinen ja ehdotettu johdanto-osa eroavat toisistaan. On tärkeää, että mahdollisuus soveltuviin tullimuodollisuuksien yksinkertaistuksiin erityisten veroalueiden kanssa käytävässä kaupassa turvataan.

Maakunnan hallituksen mielestä on hyvä, että valtioneuvoston kirjelmässä todetaan, että maakunnalle annetaan mahdollisuus osallistua sellaisten säännösten valmisteluun, joilla on erityistä merkitystä Ahvenanmaan maakunnalle. Maakunnan hallitus on aloittanut näissä asioissa hyvän yhteistyön valtiovarainministeriön asianomaisten virkamiesten kanssa.

[1] Johdanto-osan perustelukappale 13 Euroopan parlamentin ja neuvoston unionin tullikoodeksista 9.10.2013 annetussa asetuksessa (EU) N:o 952/2013.

Ålands landskapsregering

	Ministeri	Roger Höglund
	Osastolakimies	Sofia Higson
TIEDOKSI	Ahvenanmaan maakuntapäivät, info@lagtinget.ax	
	Kansanedustaja Mats Löfström, mats.lofstrom@eduskunta.fi	